

FORHANDLINGER

VED

DE SKANDINAVISKE NATURFORSKERES

SYVENDE MÖDE.

I

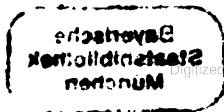
CHRISTIANIA

DEN 12—18 JULI 1856.

CHRISTIANIA.

TRYKT HOS CARL C. WERNER & COMP.

1857.

BIBLIOTHECA
REGIA
MUNICHENSIS

**Bayerische
Staatsbibliothek
München**

Digitized by Google

INDHOLD.

	Side.
Fortegnelse over Selskabets Medlemmer	2.
Forberedende Møde	6.
Almindelige Møder	8.
Bilag A. Prof. Chr. Hansteen, Velkomsthilsen til de skandinaviske Naturforskere og Foredrag an- gaaende Identiteten og Forbindelsen mellem forskjellige Naturkræfter	10.
— B. Prof. Chr. Boeck, Hvorvidt er man istand til at bestemme den Tid, der udfordres for at udføre visse aandelige Functioner	27.
— C. Etatsr. G. Forchhammer, Om Metamorphoser	35.
— D. Prof. M. J. Monrad, Nogle Bemærkninger om Grækernes naturvidenskabelige Standpunct, dets Forhold til og Betydning for den nyere Vi- denskab	49.
— E. Prof. A. Retzius, Blick öfver fördelningen af hufvudskaälsformerna hos folkslagen i de fem werldsdelarna	68.
— F. Prof. J. J. A. Worsaae, Om Norges Oldsager	109.
Forhandlinger i Sectionen for Mineralogie og Geologie	122.
Bilag A. Etatsr. G. Forchhammer, Columbitens Krystal- lisation og Sammensætning	125.
— B. Cand. Tellef Dahll, Om Silurformationen i Eggen omkring Skien, Porsgrund og Langesund	128.
— C. Prof. N. I. Berlin, Om Fosforäyra i Pyrofyllit	135.
— D. Cand. Th. Kjerulf, Om Silurformationen ved Christianiafjorden	136.
— E. Mr. David Forbes, Geologiske Undersøgelser ved Grændsen af det Forsteningsførende og den saakaldte Urformation, — Om den saakaldte Urformation ved Norges Sydkyst	140.
— F. Etatsr. G. Forchhammer, Bemærkninger om et Meteorjern fra Grønland	152.
— G. Cand. Th. Kjerulf, Om Profillet fra Mjøsen til Dovre	155.

	Side.
Forhandlinger i Sectionen for Zoologie	159.
Prof. A. Retzius, Om Kinbergs Undersøgelser og Beskrivelse af Aphroditae; samt Udgivelsen af den zoologiske Deel af Fregatten Eugenie's Jordomseiling	159.
Prof. Sars, Om tre nye norske Krabsdyr	160.
Do., Foreviste Exemplarer af Calocaris Macandreae Bell.	175.
Do., Om Antheacheres Duebenii Sars	175.
Prof. Steenstrup, Oplysninger om Atlanterhavets colossale Blæksprutter	182.
Mr. Wolley, Om Forbedring af den tamme Reensdyr-Race ved Avl	185.
Prof. Steenstrup, Om de paa de skandinaviske Træer og andre Planter forekommende Træmidler (Phytoptus Dug.).	189.
Overlæge Daniellæsen, Om hans og Korens Undersøgelser over Udviklingen af Buccinum og Purpura, med Discussion	190.
Prof. Sars, Bemærkninger om Søfjærens Udvikling	192.
Do., Bemærkninger om nogle Hydroider	193.
Prof. Steenstrup, Undersøgelser om Hectocotyldannelserne	202.
Cand. mag. Chr. Lütken foreviiste for Dr. Ørsted en Deel Sedyr fra Central-America og Vestindien samt Afbildninger til Brug ved Underviisningen i Zoologie	202.
Do. Oversigt over Grønlands Echinodermer	203.
Apotheker Riise, Om nogle uddøde Arter af Landsnegle fra St. Croix	205.
Underlæge Rud. Bergh, Om flere Pleurophyllidiearter og nogle andre gasteropode Mollusker	206.
Prof. Sars, Bemærkninger over Brisingæ endecacnemos	209.
Do., Om Comatula Sarsii	212.
Mr. Wolley, Bemærkninger om forskjellige Arter af Slægten Lemmus Linn. og om de Rovdyr, som forfølge dem	216.
Dr. Thorell, Om Prioriteten ved zoologiske Navne, med Bemærkninger af Prof. Steenstrup	224.
Prof. Steenstrup, Om de ved Grønland forekommende Asterancanthion-Arter	228.
Prof. Sars, Om Medusernes Udvikling	232.
Lector Esmark, Om Galathea tridentata	239.
Forhandlinger i Sectionen for Physik, Chemie og Mathematik	241.
Bilag H. Dr. O. J. Broch, Om Glommens Vandføring	243.

V

	Side.
Bilag I. Lector Strecker, Acetamid, dets Forbindelser og Forvandlinger	266.
— J. Etatsr. Forchhammer, Om et nyt Middel til at bestemme Manganet kvantitativt, især i saadanne Tilfælde, hvor det ikkun forekommer i ringe Mængde, blandet med andre Ifter	268.
— K. Lector Strecker, Om Methionsyre	272.
— L. Adolf Brønning, Formylacibiiodid, et nyt Decompositionsproduct af Jodoform med Kali	274.
Do. Om Indvirkningen af Qvælstofoxyd paa vandfri Svovlsyre	275.
Forhandlinger i Sectionen for Botanik, Plantegeographie og Plantefysiologie	276.
Bilag M. Cand. Th. M. Fries, Om några nyligen opptækkte Linnéanske Manuscripter	281.
— N. Prof. Anderson, Tak i Sectionens Navn til Christiania botaniske Haves Bestyrelse	302.
— O. Mag. L. M. Larsson, Öfversigt af de inom Scandinavien hittills kända arter af släktet <i>Betula</i>	305.
— P. Mag. Lindblad foredrog en Opsats af Directeur Daniel Müller, Blommans Metamorphos	319.
Forhandlinger i Sectionen for praktisk Medicin	334.
Etatsraad Mansa, Nogle Iagttagelser om Anvendelsen af permanente Vandbade ved Behandlingen af større Saar efter Operationer paa Ylterdelene	334.
Dr. med. H. J. Carlson, Om vänding på hufvudet	353.
Prof. Berlin, Om det Trommerska profvets användande vid urinens undersökning på sockerhalt	357.
Prof. H. C. Tscherning, Bemærkninger over Hydrophobi blandt Hundene i Kjøbenhavn 1856	363.
Prof. W. Boeck, Om Syphilisationen	372.
Doctor Steffens, Committee-Beretning angaaende de af Prof. W. Boeck i de sidste 5 Maaneder anstillede Syphilisationsforsøg	387.
Discussioner over disse to Foredrag	392.
Brigadelæge Hjort, Om Arvelighed som Aarsag til den spedalske Sygdom	401.
Discussioner herover	420.
Prof. A. Retzius, a) Ichthyosis amnii hos fåret	425.
Do. b) Anomal utvidning af Duodeni öfre föllösa del	426.

VI

	Side.
Prof. A. Retzius, c) Om förekommandet af håll på flera olika ställen af trumhållans benvägg hos människan	426.
Do. d) Om grå vindlar (gyri) på undre sidan af hvalfet (fornix) og valken (splenium) i hjernan hos människan og djur	430.
Do. e) Om de kägelformiga papiller, som sitta öfver de Peyerska follicklarne i tarmcanalen hos katten och flera djur	432.
Do. f) Om callusbildning på en Elephantbete	435.
Do. g) Fascia endogastrica	435.
Lector Voss, Om den operative Behandling af dobbelt Hareskaar	437.
Prof. Levy, Om Embryotomie, med Discussion	441.
Districtslæge Kjelstad, En nærmere Forklaring over Selvretningemetoden, end hidtil er givet gennem det skriftlige og trykte Ord	445.
Dr. C. T. Høk, Om Sveriges hafsgyttjor i farmakognostikt och farmakodynamiskt hänseende	468.
Prof Hassing, Om den specifikke Slimpapels (Slimtuberkela) Natur	475.
Prof. Faye, Om Brændeviin, Øl og Kaffe, med Discussion	486.
Forhandlinger i Sectionen for Hvgiæne	491.
Prof. Faye, Om Forholdsregler mod epidemiske Sygdomme og navnlig angaaende Qvarantaine mod Cholera, med Discussion	493.
Dr. A. G. Carlson, Om Läkarens verksamhet i afseende på sanitära förhållanden, med Discussion	503.
Forhandlinger i Sectionen for Pharmacie	511.
<i>Bilag R.</i> Forhandlinger angaaende nogle Punkter af Pharmacopœa Norvegica	513.
— S. Apotheker Bentzon. Om Berberinets Forekomst i Roden af Hydrastis canadensis, L.	531.
Do., De flygtige Olier ere i reen Tilstand farveløse	534.
Do., Om Cajeputoliens grønne Farve og en Methode til at eftervise Falskheden og Forfalskningen af nogle i Handelen forekommende Cajeputolier	537.
— T. Apotheker Møller, Om Tilvirkningen af Torakelvertran i Almindelighed og om en ny Maade for Tilvirkningen af Medicintran	539.
Forhandlinger i den ethnologiske Section	549.

VII

	Side.
<i>Bilag U.</i> Overlærer Ludv. Kr. Daa, Om Forholdet mellem det gamle og ny Fastlands Urb. boere . . .	552.
— <i>V.</i> Prof. Monrad, Bemærkninger og Spørgsmaal angaaende Menneskeslægten's Inddeling i Racer . . .	632.
— <i>X.</i> Riksantiquar Hildebrand, Några fynd af fornsaker från Bronz- och Jernperioden . . .	643.
— <i>Y.</i> Docent N. G. Bruzelius, Ett par Skånska fynd af fornsaker , . . .	649.

Naturforskernes Udflugter og selakabelige Sammenkomster	651.
---	------

ANHANG.	1.
<i>Bilag Q.</i> Prof. Blytt, Plantegeografisk Sammenligning imellem Dovrefjeld og Val d'Eynes med omliggende Fjelde i Østpyrenæerne	3.
Prof. A. Retzius, Om ett enkelt sätt att behandla latrinspillning, så att densamma blir renlig och nyttig	30.

Lector Esmark fremviste en Art *Exocoetus*, som ved dens store hvide Bugfinner og i andre Henseender svarer til *E. volitans* Linn. Cuvier & Valen. Dette 12 Tommer lange Individ blev for nogle Aar siden fanget i Garn ved Moss og indsendt til Universitetets zoolog. Museum af Hr. H. Gram. Det er, saavidt bekjendt, det første Exemplar af denne Slægt, som er bleven fanget i vort nordiske Hav.

Lector Esmark foreviste ligeledes en forhen ubekjendt Art af Krebsdyrene, henhørende til Slægten *Galathea* og over hvilken han gav følgende korte Beskrivelse:

Galathea tridentata. Rostrum latum, depressum, supra et infra crista media rotundata, marginibus integris & anterius parum convergentibus, apice dentibus tribus, quorum medio a. ipso apice rostri productiori, et uno utrinque valido; pedes primi elongati; manus leviter depressi, supra crebrius infra parcius squamoso-ciliati; libiæ squamoso-ciliatæ spinis internis duabus, subterminali valida; pedes 2di, 3tii, 4ti medioeri longitudine, femora 2di & 3ti paris marginibus superioribus spiculosis; pedes 5ti utin ceteris; pedes maxillares externi rostro breviores, articulo tertio breviora quam secundo et margine interno denticulato, spinis duabus longioribus armato; Antennæ internæ articulo primo spinis duabus externis; Antennæ externæ ut in ceteris. Cephalothorax convexus, regionibus fere omnibus distinctis, anterioribus in regione stomachali tuberculis duobus irregularibus; regiones anteriores subtilius squamoso-tuberculati, tuberculis crenulato ciliatis; regiones posteriores rugis transversis interruptis, crenato-ciliatis, utrinque dentibus 5 armatus, quorum primus postocularis acutus, tres sequentes interne paulo magis approximati & fere æquales, 5tus irregularis (1—3 cuspidatus). Abdominis annuli convexi. Lamina caudalis media triangularis. Longitudo cephalothoracis speciminis maximi 23 millim. & minimi 11 millim. Color in individuis in spiritu diu conservatis albus; oculi albi.

Ved at sammenholde ovenanførte Beskrivelse over tridentata med *G. serripes*, Lovén vil man opdage visse Ligheder hos dem f. Ex. det flade Næbs Længdekjøl paa Over- og Underfladen, de hvide Öine og maaskee ogsaa Farven, som hos et enkelt Individ har et svagt rosenfarvet Skjær. Disse Ligheder kunne maaskee lede til den Tanke, at *G. serripes* Lovén, hvis *Cephalothorax* angives til kun en Længde af 3,5 millim., er yngre og tridentata ældre Individer af samme Art, saameget mere, som man veed, hvilke mærkelige Forandringer mange Krustaceer ere underkastede i deres yngre Alder. Den blev første Gang funden i 1831 i Maveen paa en Torsk, som blev opfisket fra et betydeligt Dyb udenfor Vest-Kysten af Norge. Senere blev den funden af Cand. Asbjørnsen i Hardanger paa en Dybde af 50—120 Favne.

Professor Sars anmærkede, at ogsaa han havde fundet den paa Kysten af Bergens Stift.

5. Reservelæge Kjerulf fremlagde Professor Hanovers udførlige Arbejde over Pattedyrtændernes Bygning og fremsatte sine Bemærkninger i den Antledning.